VERANTWOORDINGSONDERZOEK

Ministerie van Algemene Zaken (III)

Rapport bij het Jaarverslag 2025

2026

Algemene Rekenkamer

Vooraf

De Algemene Rekenkamer doet ieder jaar onderzoek naar de verantwoording die ministers in hun jaarverslagen afleggen over hun beleid, hun bedrijfsvoering en hun bestedingen. Dit noemen we het verantwoordingsonderzoek. Onze centrale vragen in het jaarlijkse verantwoordingsonderzoek zijn:

- Heeft het beleid de gewenste resultaten opgeleverd?
- Zijn de zaken goed geregeld op de ministeries?
- Is het geld ontvangen, besteed en verantwoord volgens de regels?

Op basis van deze vragen beschrijven wij per begrotingshoofdstuk of de verantwoordelijke ministers hun zaken op orde hebben. Zoals onze wettelijke taak voorschrijft, geven wij daarbij ook oordelen over de financiële informatie en de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Pas nadat de Staten-Generaal de verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer bij de rijksrekening en de rijkssaldibalans hebben ontvangen, kunnen zij per begrotingshoofdstuk decharge verlenen aan de verantwoordelijke minister.

Dit rapport heeft betrekking op het *Jaarverslag 2025* van het ministerie van Algemene Zaken. De andere rapporten van het verantwoordingsonderzoek 2025 vindt u op www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek-2025. Hier vindt u ook ons rapport *Staat van de rijksverantwoording 2025*. Hierin nemen wij de verklaring van goedkeuring van de rijksrekening op. Ook vindt u hierin een overkoepelende beschouwing over het verantwoordingsonderzoek 2025.

Inhoud

1. Onze conclusies | 4

2. Actuele ontwikkelingen en risico's | 6

2.1 Actuele ontwikkelingen | 6

3. Inzicht in geld | 8

3.1 Inkomsten en uitgaven | 8

4. Resultaten van geld en beleid | 11

4.1 Totstandkoming beleidsinformatie | 11

5. Bedrijfsvoering | 12

5.1 Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering | 12

5.2 Oordeel over de bedrijfsvoering | 14

5.3 Belangrijke risico's en aandachtspunten in de bedrijfsvoering | 14

5.4 Totstandkoming bedrijfsvoeringsinformatie | 15

6. Geld gecontroleerd | 16

6.1 Oordelen over de financiële informatie | 17

7. Reactie minister en nawoord Algemene Rekenkamer | 20

7.1 Reactie minister van Algemene Zaken | 20

7.2 Nawoord Algemene Rekenkamer | 21

Bijlagen | 22

Bijlage 1 Overzicht fouten en onzekerheden ministerie van Algemene Zaken, het Kabinet van de Koning en de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten 2025 | 22

Bijlage 2 Over het verantwoordingsonderzoek | 26

Bijlage 3 Begrippenlijst | 27

1. Onze conclusies

Bij het ministerie van Algemene Zaken (AZ) waren in 2025 de uitgaven € 118,4 miljoen, de ontvangsten € 13,8 miljoen en de verplichtingen € 121,9 miljoen.

De minister-president, tevens minister van Algemene Zaken, is als voorzitter van de (rijks)ministerraad verantwoordelijk voor de eenheid van het algemene regeringsbeleid. Het ministerie van AZ dat hem daarin ondersteunt is een klein ministerie. In 2025 viel het kabinet-Schoof, waarna Tweede Kamerverkiezingen zijn gehouden. Het ministerie verhuisde in 2025 naar de tijdelijke locatie Bezuidenhoutseweg 73. Het ministerie verwacht het IT-traject AZ-Next in 2026 af te ronden.

Aandachtspunt prestatieverklaringen

Het ministerie van AZ heeft dit jaar een aandachtspunt voor de wijze waarop prestatieverklaringen worden vastgelegd. Voordat een ministerie een factuur van ingekochte goederen en diensten betaalt, moet het vaststellen dat de bestelde goederen of diensten daadwerkelijk zijn geleverd. Bij de verklaring dat de bestelde goederen of diensten zijn geleverd, hoort een onderbouwing met bewijsstukken. Het proces van de prestatieverklaringen moet zo zijn ingericht dat eenvoudig is te zien dat de bestelling, de levering en de factuur op elkaar aansluiten. Dit moet voorkomen dat het ministerie rekeningen betaalt voor goederen of diensten die nog niet, of slechts deels, geleverd zijn.

Het ministerie van AZ legt prestatieverklaringen digitaal vast in een systeem, maar een (zichtbare) onderbouwing daarbij ontbreekt. Mede door de invoering van een nieuw systeem in de eerste helft van 2025 is gebleken dat het ministerie in sommige gevallen moeite had de onderbouwingen bij de prestatieverklaringen te leveren. Een ontbrekende of ontoereikende prestatieverklaring kan leiden tot onzekerheden in de financiële verantwoording. Uiteindelijk waren de (meeste) onderbouwingen nog wel te reconstrueren.

Wij vragen aandacht voor het proces van prestatieverklaringen. Duidelijk moet zijn welke eisen aan dit proces worden gesteld, inclusief het vastleggen van onderbouwingen.

Samenvattend oordeel over de financiële informatie in het Jaarverslag 2025 van het ministerie van Algemene Zaken (IIIA), het Kabinet van de Koning (IIIB) en de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (IIIC)

Alle oordelen zijn positief

Alle totaalbedragen in de financiële verantwoording kloppen en het geld is volgens de regels besteed. Ook voor de artikelen zijn onze oordelen positief.

Verder in het rapport

- Hoofdstuk 2 Actuele ontwikkelingen en risico's
- Hoofdstuk 3 Inzicht in geld
- Hoofdstuk 4 Resultaten van geld en beleid
- Hoofdstuk 5 Bedrijfsvoering
- Hoofdstuk 6 Geld gecontroleerd
- Hoofdstuk 7 Reactie minister en nawoord Algemene Rekenkamer

2. Actuele ontwikkelingen en risico's

2.1 Actuele ontwikkelingen

2025 is een bewogen jaar geweest voor het ministerie van Algemene Zaken en de minister-president, tevens minister van Algemene Zaken. Dit heeft te maken met politiek-bestuurlijke ontwikkelingen die elkaar snel hebben opgevolgd.

Op 2 juli 2024 gaat het kabinet onder leiding van minister-president Schoof van start. Dit is het eerste Nederlandse kabinet onder leiding van een partijloze minister-president sinds het kabinet-Cort van der Linden (1913-1918).11 maanden later, op 3 juni 2025, valt dit kabinet. De PVV trekt zich terug uit de coalitie wegens een verschil van mening over asielmaatregelen. De resterende coalitiepartijen VVD, NSC en BBB leveren nieuwe bewindspersonen op de vrijgekomen posten en het kabinet-Schoof gaat daarna als demissionair kabinet verder. 2 maanden later, op 22 augustus, trekt ook NSC zich terug uit de coalitie wegens een verschil van mening over extra sancties tegen Israël. De 2 resterende coalitiepartijen VVD en BBB blijven daarna steun verlenen aan het 'dubbel-demissionaire' kabinet.

Op 23 februari 2026 treedt het kabinet onder leiding van minister-president Jetten aan met steun van de nieuwe coalitiepartijen D66, VVD en CDA in de Staten-Generaal. Dit is een minderheidskabinet en beschikt dus niet over een meerderheid in de Tweede en Eerste Kamer. Het is het eerste minderheidskabinet sinds het kabinet-Colijn V (1939) dat in beide Kamers een minderheid heeft.

De minister-president, tevens minister van Algemene Zaken, is als voorzitter van de (rijks)ministerraad verantwoordelijk voor de eenheid van het algemene regeringsbeleid. Ook is de minister-president lid van de Europese Raad en vertegenwoordiger van Nederland op internationale bijeenkomsten. Verder is de minister-president verantwoordelijk voor de coördinatie van het algemene communicatiebeleid. De minister-president heeft ook een coördinerende rol voor de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (CTIVD) en de Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden (TIB). Tot slot draagt de minister-president verantwoordelijkheid voor het Koninklijk Huis.

3. Inzicht in geld

3.1 Inkomsten en uitgaven

Het begrotingshoofdstuk III bestaat uit 3 begrotingen van organisaties met ieder een eigen verantwoordelijkheid voor het beheer van hun begroting. Het gaat om:

- het ministerie van Algemene Zaken (IIIA);
- het Kabinet van de Koning (IIIB);
- de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (IIIC).

Het ministerie van Algemene Zaken heeft afspraken gemaakt met het Kabinet van de Koning en de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (CTIVD) over de dienstverlening door het ministerie op het gebied van bedrijfsvoering. Het gaat om ICT, financiële administratie en personeelszaken. De afspraken gaan ook over de planning- en controlcyclus.
De minister van Algemene Zaken is verantwoordelijk voor het beheer van de begroting van de Koning (I). De uitgaven van het Kabinet van de Koning en de uitgaven van de Rijksvoorlichtingsdienst (RVD) voor communicatie over het Koninklijk Huis worden doorbelast aan de begroting van de Koning, zie hiervoor begrotingshoofdstuk I, artikel 3.

Op het begrotingshoofdstuk Algemene Zaken is in 2025 € 118 miljoen uitgegeven. Dit is 0,0% van de totale rijksuitgaven over 2025. Daarnaast is het ministerie verplichtingen aangegaan voor € 121,9 miljoen. De ontvangsten bedroegen € 14 miljoen. De aantallen fte's zijn gebaseerd op gegevens van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De Algemene Rekenkamer heeft deze gegevens beoordeeld op aannemelijkheid.

Tabel 1 *IIIA ministerie van Algemene Zaken in miljoenen € en aantallen fte's*

	2023	2024	2025
III AZ			
Verplichtingen	86	112	122
Uitgaven	87	112	118
Ontvangsten	6	6	14
Fte's	498	512	517

Onder het ministerie van Algemene Zaken (IIIA) valt een agentschap dat een baten-lastenstelsel hanteert: de Dienst Publiek en Communicatie. De belangrijkste taak van dit agentschap is het verzorgen van de overheidscommunicatie van de rijksdienst. De baten bedroegen in 2025 € 53 miljoen, de lasten € 52,6 miljoen. De baten zijn afkomstig van het ministerie van Algemene Zaken, andere ministeries en derden.

Het Kabinet van de Koning (IIIB) heeft in 2025 € 3,3 miljoen uitgegeven, is voor hetzelfde bedrag verplichtingen aangegaan en had € 3,3 miljoen aan ontvangsten. Bij de CTIVD (IIIC) waren de uitgaven en verplichtingen € 3,7 miljoen.

Tabel 2 *IIIB Het Kabinet van de Koning in cijfers in miljoenen €*

	2023	2024	2025
Verplichtingen	3	3	3
Uitgaven	3	3	3
Ontvangsten	3	3	3

Tabel 3 *IIIC De CTIVD in cijfers in miljoenen €*

	2023	2024	2025
Verplichtingen	3	3	4
Uitgaven	3	3	4
Ontvangsten	0,003	0,004	0

De uitgaven van het begrotingshoofdstuk III waren in 2025 vergelijkbaar met die van 2024. Tabel 4 laat zien op welke artikelen de uitgaven gedaan worden en hoe ze zijn veranderd ten opzichte van vorig jaar. Door afrondingsverschillen komt de som van de individuele getallen niet altijd precies overeen met het totaal.

Tabel 4 *ministerie van Algemene Zaken verschillen in gerealiseerde uitgaven tussen 2024 en 2025 in miljoenen €*

Begrotingsartikel	2024	2025	Verschil
III ministerie van Algemene Zaken			
Eenheid van het algemeen regeringsbeleid	112	111	-1
Kabinet van de Koning (IIIB)	3	3	0
Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (IIIC)	3	4	1
51. Nog onverdeeld	0	0	0
Totaal	**118**	**118**	**0**

4. Resultaten van geld en beleid

4.1 Totstandkoming beleidsinformatie

In deze paragraaf geven wij de uitkomsten van ons onderzoek naar de totstandkoming van de beleidsinformatie.

Wij hebben onderzocht of de beleidsinformatie in het *Jaarverslag 2025* van het ministerie van Algemene Zaken, het Kabinet van de Koning en de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten betrouwbaar tot stand is gekomen. Uit dit onderzoek zijn geen bevindingen naar voren gekomen waaruit blijkt dat de totstandkoming niet betrouwbaar is.

Wij hebben ook onderzocht of de beleidsinformatie in strijd is met de financiële verantwoordingsinformatie. Wij stellen vast dat de beleidsinformatie niet in strijd is met de financiële verantwoordingsinformatie.

5. Bedrijfsvoering

5.1 Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering

5.1.1 Verhuizing vanwege renovatie Binnenhof

In 2025 is het ministerie van Algemene Zaken verhuisd naar 2 tijdelijke locaties wegens de renovatie van het Binnenhof. In juni is het ministerie overgegaan van de Turfmarkt 147 (ook het onderkomen van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Justitie en Veiligheid) naar de Bezuidenhoutseweg 20 en 73 (ook het onderkomen van de ministeries van Economische Zaken en Klimaat en Groene Groei). Deze verhuizing volgde op de eerdere noodzakelijke verhuizing van het ministerie in 2024 van het Binnenhof naar de Turfmarkt, vanwege de ingrijpende renovatie van het Binnenhof. Sinds augustus 2025 vindt ook de ministerraad plaats aan de Bezuidenhoutseweg 73 en niet meer in het Catshuis.

Het pand aan de Bezuidenhoutseweg 73 is deels verbouwd en aangepast voor het ministerie van Algemene Zaken om te voldoen aan de recentste veiligheidsmaatstaven. Voor de kosten van deze verbouwing en ook voor de meerkosten in het gebruik van de tijdelijke huisvesting krijgt het ministerie extra begrotingsmiddelen ter compensatie.

Sinds 2021 vinden renovatiewerkzaamheden plaats op het Binnenhof. De verhuizing van het ministerie van Algemene Zaken terug naar het Binnenhof staat vooralsnog gepland voor 2031. Met het oog daarop nemen medewerkers van het ministerie deel aan overleggen met het Rijksvastgoedbedrijf over de renovatie, indeling en inrichting van zijn gebouwdelen aan het Binnenhof. Hierbij nemen zij ervaringen van het gebruik van de huidige, tijdelijke locaties mee.

In ons rapport bij het jaarverslag 2025 van het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (XII) gaan wij verder in op de renovatie van het Binnenhof.

5.1.2 Programma AZ-Next in 2025 bijna afgerond

In 2025 is verder gewerkt aan de afronding van het IT-programma AZ-Next.
Het programma is gestart in 2019. Doel ervan is de digitale dienstverlening te verbeteren, IT-systemen toekomstbestendig te maken en de ICT-infrastructuur modulair op te bouwen.

Het programma AZ-Next zou volgens de planning uit 2024 eind 2025 afgerond zijn, maar dat heeft het ministerie niet helemaal gehaald. In 2025 is het ministerie van Algemene Zaken verhuisd van de Turfmarkt naar de Bezuidenhoutseweg. Voor deze verhuizing heeft het ook medewerkers van het programma AZ-Next ingezet, net als bij de vorige verhuizing van het Binnenhof naar de Turfmarkt in 2024. Dit betekende dat deze medewerkers niet beschikbaar waren voor AZ-Next. Daardoor is er weer vertraging in het programma ontstaan. De afronding van het programma loopt daarom verder in 2026.

AZ-Next bestaat uit 3 deelprojecten: vernieuwing van de infrastructuur, vernieuwing van het Document Management Systeem (DMS; overgang van PLATO naar DIAZ) en vernieuwing van de digitale werkomgeving en werkplek.
De infrastructuur is sinds begin 2025 klaar. Het DMS is in gebruik genomen in het voorjaar van 2025 en krijgt in 2026 nog enkele vernieuwingen om het gebruiksgemak te verbeteren. De nieuwe digitale werkomgeving en werkplek zijn vertraagd.

Bij de start van het programma AZ-Next was de raming dat het € 27,4 miljoen zou kosten. In de loop van de tijd bleek dat de totale uitgaven niet binnen het oorspronkelijk beschikbare budget zouden blijven. In februari 2025 waren de geraamde kosten € 38,8 miljoen, inclusief € 3,9 miljoen voor nog te maken kosten in 2025. In september heeft het ministerie de totale projectuitgaven geraamd op € 40 miljoen. In december verwachtte het ministerie geen extra kosten meer en ging het ervan uit binnen dit totaal te kunnen blijven.

5.2 Oordeel over de bedrijfsvoering

In deze paragraaf geven wij ons oordeel over de bedrijfsvoering van Algemene Zaken.

De onderdelen van de bedrijfsvoering van het ministerie van Algemene Zaken, het Kabinet van de Koning en de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten die wij hebben onderzocht voldeden in 2025 aan de gestelde eisen.

5.3 Belangrijke risico's en aandachtspunten in de bedrijfsvoering

5.3.1 Onderbouwing van prestatieverklaringen vergt aandacht

Voordat een ministerie een factuur van ingekochte goederen en diensten betaalt, moet het vaststellen dat de bestelde goederen of diensten daadwerkelijk zijn geleverd. Bij de verklaring dat de bestelde goederen of diensten zijn geleverd, hoort een onderbouwing met bewijsstukken. Het proces van de prestatieverklaringen moet zo zijn ingericht dat eenvoudig is te zien dat de bestelling, de levering en de factuur op elkaar aansluiten.

Het ministerie van AZ legt prestatieverklaringen digitaal vast in een systeem, maar een (zichtbare) onderbouwing daarbij ontbreekt. Mede door de invoering van een nieuw systeem in de eerste helft van 2025 is gebleken dat het ministerie in sommige gevallen moeite had de onderbouwingen bij de prestatieverklaringen te leveren. Een ontbrekende of ontoereikende prestatieverklaring kan leiden tot onzekerheden in de financiële verantwoording. Uiteindelijk waren de (meeste) onderbouwingen nog wel te reconstrueren.

Wij vragen aandacht voor het proces van prestatieverklaringen. Duidelijk moet zijn welke eisen aan dit proces worden gesteld, inclusief het vastleggen van onderbouwingen.

5.3.2 Risico's bij beheersing overgang naar nieuw IT-systeem in 2026

Wij hebben over 2025 bevindingen bij de introductie van een nieuw document-managementsysteem. De processen bij dit nieuwe systeem zijn (nog) niet volledig efficiënt ingericht. Daardoor hebben meer handmatige verwerkingen plaatsgevonden, met een grotere kans op fouten. In het systeem zijn documenten ook niet altijd gemakkelijk te vinden doordat gewenste koppelingen niet in alle gevallen goed zijn vastgelegd.

In 2026 gaat het ministerie van Algemene Zaken over op een (Europese) cloud-versie van het financiële systeem. Dit is een belangrijke overgang. Het ministerie loopt daarbij het risico dat de data niet juist of volledig worden overgezet en dat de functionaliteit van het systeem wijzigt. Mocht dat gebeuren, dan beschikt het ministerie wellicht niet over de juiste sturingsinformatie of kan het bijvoorbeeld niet tijdig een jaarrekening opleveren. Om deze risico's te beperken heeft het ministerie een migratieplan en een teststrategie opgesteld en afspraken met de leverancier gemaakt. Voor de invoering van de cloud-versie is een project ingericht. Daarin is aandacht voor deze punten.

Wij vragen aandacht voor een beheerst migratieproces. Dat vraagt om een grondige risicoanalyse en concrete beheersmaatregelen. Daarnaast is het van belang de opzet en werking van het systeem te testen vóór de livegang. Zo kan het ministerie van AZ risico's beperken en problemen voorkomen zoals die optraden na de invoering van het documentmanagementsysteem.

5.3.3 Toegang tot informatie

In het verantwoordingsonderzoek van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) 2025 is door het ministerie van AZ niet voldaan aan informatieonderzoeken van de Algemene Rekenkamer over de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden. Het ministerie van AZ geeft als reden dat de verantwoordelijk medewerker betrokken is geweest bij de formatie van het nieuwe kabinet en daarom niet beschikbaar was om aan het informatieverzoek te voldoen. Wij verwijzen naar het verantwoordingsonderzoek van het ministerie van JenV 2025 voor meer informatie.

5.4 Totstandkoming bedrijfsvoeringsinformatie

In deze paragraaf geven wij de uitkomsten van ons onderzoek naar de totstandkoming van de bedrijfsvoeringsinformatie.

Wij hebben onderzocht of de bedrijfsvoeringsinformatie in het *Jaarverslag 2025* van het ministerie van AZ, het Kabinet van de Koning en de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten betrouwbaar tot stand is gekomen. Uit dit onderzoek zijn geen bevindingen naar voren gekomen waaruit blijkt dat de totstandkoming niet betrouwbaar is.

Wij hebben ook onderzocht of de bedrijfsvoeringsinformatie in strijd is met de financiële verantwoordingsinformatie. Wij stellen vast dat de bedrijfsvoeringsinformatie niet in strijd is met de financiële verantwoordingsinformatie.

6.
Geld gecontroleerd

De financiële informatie in een jaarverslag controleren wij op 2 punten:

- Kloppen de cijfers en is het jaarverslag goed opgebouwd (betrouwbaar en ordelijk)?
- Is het geld volgens de regels besteed (rechtmatig)?

Als cijfers niet kloppen of geld niet volgens de regels is besteed, spreken we van een *fout*. Als de minister niet voldoende kan aantonen of is besteed volgens de regels of dat de cijfers kloppen, noemen we dat een *onzekerheid*. Het is niet realistisch te verwachten dat alles goed gaat. Daarom zijn in de rijksbegrotingsvoorschriften grenzen aangegeven voor de omvang van de fouten en onzekerheden die toelaatbaar zijn. Die grenzen noemen we tolerantiegrenzen. Is het totaal van de fouten en de onzekerheden groter dan die grens, dan spreken we van een overschrijding en geven wij een negatief oordeel over de financiële informatie.

Wij controleren 3 belangrijke financiële totaalbedragen in het jaarverslag:

- het totaal van de *verplichtingen* (het totaal van de toezeggingen om in de toekomst geld uit te geven);
- het totaal van de *uitgaven en ontvangsten*;
- de *afgerekende voorschotten* (het totaal van de bedragen die in een eerder jaar als voorschot zijn betaald en in dit jaarverslag zijn verantwoord of terugbetaald).

Daarnaast controleren wij 2 aanvullende totaalbedragen:

- de totale baten en lasten van de *agentschappen*;
- de relevante posten op de *saldibalans* (het totaal van onder meer de vorderingen, de openstaande schulden en de openstaande verplichtingen).

Naast deze totaalbedragen controleren we ook de bedragen van afzonderlijke begrotingsartikelen. Het parlement bepaalt namelijk per begrotingsartikel hoeveel verplichtingen een minister mag aangaan en hoeveel geld een minister mag uitgeven. Ook kan de Tweede Kamer op dit niveau wijzigingen voorstellen. Wij controleren bij de begrotingsartikelen alleen of de verplichtingen en de uitgaven en ontvangsten volgens de regels zijn besteed.

6.1 Oordelen over de financiële informatie

Samenvattend oordeel over de financiële informatie in het Jaarverslag 2025 van het ministerie van Algemene Zaken, het Kabinet van de Koning en de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten

Alle oordelen zijn positief
Alle totaalbedragen in de financiële verantwoording kloppen en het geld is volgens de regels besteed. Ook voor de artikelen zijn onze oordelen positief.

In 2025 zijn onze oordelen over de financiële informatie positief. Bij elkaar opgeteld blijven alle fouten en onzekerheden binnen de tolerantiegrenzen. Over het geheel genomen kloppen de cijfers en is het geld volgens de regels besteed en ontvangen, en zijn verplichtingen op de juiste manier aangegaan.

Onderstaande figuren geven de uitkomsten van onze controle weer.

Figuur 1 *Financiële oordelen bij het Jaarverslag 2025 van het ministerie van Algemene Zaken*

Verantwoorde bedragen over 2025 Bedragen in miljoenen €		Oordelen	Fouten en onzekerheden bij negatief oordeel In miljoenen €
Verplichtingen		**Cijfers kloppen:** ✓	
Totaal	€ 114,8	**Volgens de regels:** ✓	
Uitgaven en Ontvangsten		**Cijfers kloppen:** ✓	
Totaal	€ 121,9	**Volgens de regels:** ✓	
Afgerekende voorschotten		**Cijfers kloppen:** ✓	
Totaal	€ 0,1	**Volgens de regels:** ✓	
Agentschappen		**Cijfers kloppen:** ✓	
Totaal	€ 53,0	**Volgens de regels** ✓	
Saldibalans		**Cijfers kloppen:** ✓	
Totaal	€ 9,2	**Volgens de regels:** ✓	

Figuur 2 *Financiële oordelen bij het Jaarverslag 2025 van het Kabinet van de Koning*

Verantwoorde bedragen over 2025 Bedragen in miljoenen €		Oordelen	Fouten en onzekerheden bij negatief oordeel In miljoenen €
Verplichtingen		**Cijfers kloppen:** ✓	
Totaal	€ 3,3	**Volgens de regels:** ✓	
Uitgaven en Ontvangsten		**Cijfers kloppen:** ✓	
Totaal	€ 6,7	**Volgens de regels:** ✓	
Afgerekende voorschotten		**Cijfers kloppen:** ✓	
Totaal	€ 0,0	**Volgens de regels:** ✓	
Saldibalans		**Cijfers kloppen:** ✓	
Totaal	€ 0,0	**Volgens de regels:** ✓	

Figuur 3 *Financiële oordelen bij het Jaarverslag 2025 van de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten*

Verantwoorde bedragen over 2025 Bedragen in miljoenen €		Oordelen		Fouten en onzekerheden bij negatief oordeel In miljoenen €
Verplichtingen		**Cijfers kloppen:**	✓	
Totaal	€ 3,7	**Volgens de regels:**	✓	
Uitgaven en Ontvangsten		**Cijfers kloppen:**	✓	
Totaal	€ 3,7	**Volgens de regels:**	✓	
Afgerekende voorschotten		**Cijfers kloppen:**	✓	
Totaal	€ 0,0	**Volgens de regels:**	✓	
Saldibalans		**Cijfers kloppen:**	✓	
Totaal	€ 0,0	**Volgens de regels:**	✓	

Meer cijfermatige details over onze financiële oordelen zijn opgenomen in bijlage 1.

7. Reactie minister en nawoord Algemene Rekenkamer

De minister van Algemene Zaken heeft op 22 april 2026 gereageerd op ons concept-rapport. Hieronder geven we zijn reactie weer.

7.1 Reactie minister van Algemene Zaken

De minister schrijft: “Met belangstelling heb ik kennis genomen van uw concept-rapport bij het jaarverslag 2025 van het ministerie van Algemene Zaken (hierna: AZ), het Kabinet van de Koning en de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten.

Tot mijn genoegen constateert u dat de in het jaarverslag opgenomen totaalbedragen kloppen en dat het geld is besteed volgens de regels. Ook voldoen de door u onder-zochte onderdelen van de bedrijfsvoering en beleidsinformatie aan de gestelde eisen.

Met betrekking tot de bedrijfsvoering constateert u onder andere dat AZ aandacht dient te besteden aan het proces rondom prestatieverklaringen. Naar aanleiding hiervan heeft AZ maatregelen opgenomen in een Verbeterplan. Deze maatregelen zijn gepresenteerd aan het Audit Committee van AZ. De overgang naar een nieuw financieel IT-systeem in 2026 zie ik met u als een belangrijk aandachtspunt om goed te beheersen.”

7.2 Nawoord Algemene Rekenkamer

De minister is niet ingegaan op onze constatering dat zijn ministerie, voordat hij zelf aantrad als minister van Algemene Zaken, niet heeft voldaan aan (herhaalde) informatieverzoeken. Wij gaan ervan uit dat de minister van Algemene Zaken in de toekomst uitvoering geeft aan de wettelijke verplichting voortvloeiend uit de Comptabiliteitswet 2016.

Bijlagen

Bijlage 1 Overzicht fouten en onzekerheden ministerie van Algemene Zaken, het Kabinet van de Koning en de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten 2025

De hierna volgende figuren geven cijfermatige details over onze financiële oordelen.

- Aan de linkerkant staan de verantwoorde bedragen.
- Voor elk verantwoord bedrag is een tolerantiegrens aangegeven voor de omvang van fouten en onzekerheden die we toelaatbaar vinden. Dit zijn de bedragen bij de verticale, gestippelde lijn.
- Met een kleine bol is de omvang van de fouten en onzekerheden geplot. Wanneer de fouten en onzekerheden onder de tolerantiegrens blijven is de bol zwart gekleurd. Wanneer de fouten en onzekerheden de tolerantiegrens overschrijden, is de bol rood gekleurd en is ons oordeel negatief.

Figuur 4 *Detailinformatie financiële oordelen bij het Jaarverslag 2025 van het ministerie van Algemene Zaken*

Fouten en onzekerheden bij Algemene Zaken

Tolerantiegrens*

● Fouten en onzekerheden **onder** de tolerantiegrens ● Fouten en onzekerheden **boven** de tolerantiegrens

Verantwoorde bedragen over 2025 Bedragen in miljoenen €		Rechtmatigheid (RM) Betrouwbaarheid en ordelijkheid (BO) Bedragen in miljoenen €
Verplichtingen		
Totaal	**€ 114,8**	11,5 0,0 BO 0% //—100% 1,6 RM 0% //—100%
Uitgaven en ontvangsten		
Totaal	**€ 121,9**	12,2 0,0 BO 0% //—100% 0,0 RM 0% //—100%
Afgerekende voorschotten		
Totaal	**€ 0,1**	0,0 0,0 BO 0% //—100% 0,0 RM 0% //—100%
Agentschappen		
Totaal	**€ 53,0**	5,3 0,0 BO 0% //—100% 2,7 RM 0% //—100%
Saldibalans		
Totaal	**€ 9,2**	0,9 0,0 BO 0% //—100% 0,0 RM 0% //—100%

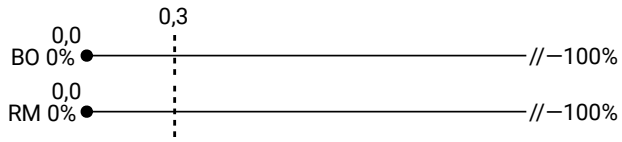
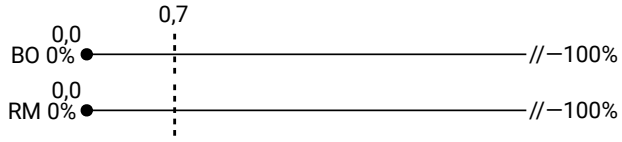
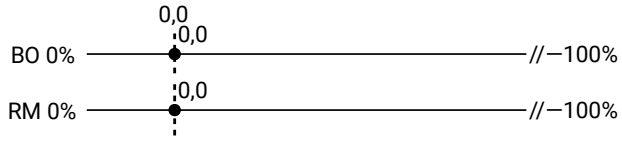
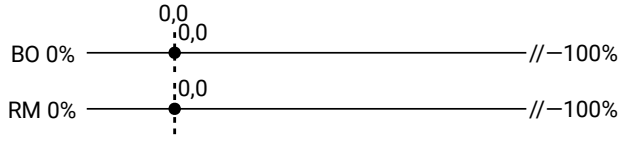
* Voor het beoordelen van fouten en onzekerheden hanteren we een tolerantiegrens gebaseerd op de omvang van het verantwoorde bedrag

Figuur 5 *Detailinformatie financiële oordelen bij het Jaarverslag 2025 van het Kabinet van de Koning*

Fouten en onzekerheden bij Kabinet van de Koning

Tolerantiegrens*

● Fouten en onzekerheden **onder** de tolerantiegrens ● Fouten en onzekerheden **boven** de tolerantiegrens

Verantwoorde bedragen over 2025 Bedragen in miljoenen €		Rechtmatigheid (RM) Betrouwbaarheid en ordelijkheid (BO) Bedragen in miljoenen €
Verplichtingen		
Totaal	**€ 3,3**	
Uitgaven en ontvangsten		
Totaal	**€ 6,7**	
Afgerekende voorschotten		
Totaal	**€ 0,0**	
Saldibalans		
Totaal	**€ 0,0**	

* Voor het beoordelen van fouten en onzekerheden hanteren we een tolerantiegrens gebaseerd op de omvang van het verantwoorde bedrag

Figuur 6 *Detailinformatie financiële oordelen bij het Jaarverslag 2025 van de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten*

Fouten en onzekerheden bij Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten

Tolerantiegrens*

● Fouten en onzekerheden **onder** de tolerantiegrens ● Fouten en onzekerheden **boven** de tolerantiegrens

Verantwoorde bedragen over 2025 Bedragen in miljoenen €		Rechtmatigheid (RM) Betrouwbaarheid en ordelijkheid (BO) Bedragen in miljoenen €
Verplichtingen		
Totaal	**€ 3,7**	0,4 0,0 BO 0% //—100% 0,0 RM 0% //—100%
Uitgaven en ontvangsten		
Totaal	**€ 3,7**	0,4 0,0 BO 0% //—100% 0,0 RM 0% //—100%
Afgerekende voorschotten		
Totaal	**€ 0,0**	0,0 0,0 BO 0% //—100% 0,0 RM 0% //—100%
Saldibalans		
Totaal	**€ 0,0**	0,0 0,0 BO 0% //—100% 0,0 RM 0% //—100%

* Voor het beoordelen van fouten en onzekerheden hanteren we een tolerantiegrens gebaseerd op de omvang van het verantwoorde bedrag

Bijlage 2 Over het verantwoordingsonderzoek

In ons jaarlijkse verantwoordingsonderzoek beoordelen wij de jaarverslagen die de ministers op Verantwoordingsdag aanbieden aan de Staten-Generaal. Wij onderzoeken ook per begrotingsjaar de bedrijfsvoering en beleidsresultaten van de ministeries. De resultaten van ons onderzoek leggen wij vast in een rapport per jaarverslag (artikel 7.14 CW 2016, 1e lid).

Wij voeren ons onderzoek uit op basis van de internationale principes en standaarden voor rekenkamers (International Standards of Supreme Audit Institutions, ISSAI's). Deze zijn onderdeel van het INTOSAI Framework of Professional Pronouncements (IFPP; zie https://www.issai.org). Bij het toepassen van de ISSAI's houden wij rekening met de comptabele regelgeving en de inrichting van het Nederlandse controlebestel waarin de Auditdienst Rijk (ADR) als intern controleur het jaarverslag certificeert. Voor haar oordeel maakt de Algemene Rekenkamer zoveel mogelijk gebruik van de resultaten van de werkzaamheden van de ADR volgens de Comptabiliteitswet 2016.

Een uitgebreide methodologische verantwoording staat op https://www.rekenkamer.nl/onderwerpen/v/verantwoordingsonderzoek/over-dit-onderzoek. U vindt hier meer informatie over onze onderzoeken naar de beleidsresultaten, de bedrijfsvoering en de financiële informatie.

Financiële informatie - Slotwet
Soms bevat de slotwet hogere bedragen dan het parlement eerder via begrotingswijzigingen heeft goedgekeurd. Het parlement kan de slotwet, en daarmee de daarin opgenomen overschrijdingen, goedkeuren, maar is daartoe niet verplicht. Wanneer er sprake is van dergelijke overschrijdingen, gelden onze oordelen onder het voorbehoud van parlementaire goedkeuring van de slotwet. Keurt het parlement de slotwet niet goed, dan moeten wij onze oordelen over de financiële verantwoordingsinformatie mogelijk herzien.

Bijlage 3 Begrippenlijst

Een toelichting op veel voorkomende begrippen die we in onze rapporten gebruiken staat op: https://www.rekenkamer.nl/onderwerpen/v/verantwoordingsonderzoek/begrippenlijst

Algemene Rekenkamer
Postbus 20015
2500 EA Den Haag
070 342 44 00
voorlichting@rekenkamer.nl
www.rekenkamer.nl

De tekst in dit document is
vastgesteld op 11 mei 2026.
Dit document is op 20 mei 2026
aangeboden aan de
Tweede Kamer.

Den Haag, mei 2026